

Perspectief voor iedere Rotterdammer

Coalitieakkoord 2006 – 2010 Rotterdam

PvdA, CDA, VVD, GroenLinks
11 mei 2006

Perspectief voor iedere Rotterdammer

Inleiding

De verkiezingsuitslag van 7 maart 2006 behelst een tweeledige opdracht. Het betekent allereerst dat we de komende vier jaar willen werken aan een stevig sociaal programma. En dat we participatie, emancipatie en burgerschap centraal stellen. Verder maakt het duidelijk dat er steun bestaat voor belangrijke zaken waarvoor het vorige College zich heeft ingezet. Daarom gaan we daarmee door.

Soms door met een nog sterkere ambitie te werken aan een stad die kwaliteit biedt aan bewoners en ondernemers.

Soms door ontwikkelingen in een nieuw perspectief te plaatsen.

Onze belangrijkste opdracht voor de periode 2006-2010 is:

Rotterdamers kansen geven en iedereen aanspreken om mee te doen. Er is in Rotterdam ontzettend veel talent voorhanden. Dat talent willen we uitdagen, want alleen als we het beste uit mensen halen, kan Rotterdam zijn toekomst met vertrouwen tegemoet zien. Dat gebeurt op basis van wederkerigheid. Mensen krijgen het aanbod om mee te doen. We maken dat zo aantrekkelijk mogelijk. Wie die kansen wil en wetens laat liggen, zal daarop stevig worden aangesproken.

Zorgen voor een sterke en duurzame economie, met een goed ondernemersklimaat, waarin we mensen aan het werk krijgen en aan het werk houden.

Rotterdam moet een veiliger stad worden. Dat kan door duidelijke grenzen te stellen. Door de ogen en oren goed de kost te geven en zo te weten wat een bedreiging vormt voor een veilige straat, buurt of wijk. Door op te treden als de veiligheid dreigt te worden ondermijnd.

We willen dat jongeren goed worden opgevoed, veilig opgroeien en toereikend worden opgeleid.

Oudere Rotterdamers verdienen respect voor hun bijdrage aan de opbouw van de stad. Te vaak hebben ze last van armoede en sociaal isolement. Het is onze opdracht om waar dat kan die barrières weg te nemen.

Rotterdam zorgt voor een gevarieerd aanbod aan woningen. Oude wijken moeten wijken worden met toekomstwaarde. Dat is een van de sleutels voor een stad die sociaal en economisch kan overleven. We letten natuurlijk op betaalbaarheid en spannen ons in om hoge en middeninkomens aan Rotterdam te binden.

We zorgen er bovenal voor dat Rotterdamers fatsoenlijk en met respect voor elkaar in onze stad kunnen samenleven. Dat vraagt om een stadsbestuur dat daaraan actief werkt door participatie, emancipatie en burgerschap centraal te stellen en door ruimte te maken en waar nodig steun te geven aan de ontplooiing van mensen.

Kansen geven betekent dat iedereen wordt uitgedaagd het beste uit zich zelf te halen. Iedereen kan iets. En we willen dat mensen die verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk nemen. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor de komende vier jaar. Heel veel Rotterdamers kunnen dat gelukkig op eigen kracht. Maar er zijn ook mensen die extra hulp of steun nodig hebben om hen daadwerkelijk te laten

meedoen aan alles wat onze stad te bieden heeft. Iedereen kan een bijdrage leveren aan een economisch sterke, sociale en veilige stad.

Dit zijn de belangrijkste opgaven van het nieuwe stadsbestuur. Wij hechten aan goede samenwerking met de gemeenteraad. We werken samen met alle betrokken partners binnen en buiten Rotterdam om het beste voor Rotterdam te bereiken. Dit coalitieakkoord is het kader waarbinnen het college van burgemeester en wethouders een collegeprogramma dient te schrijven. Dat wordt in september aanstaande aan de gemeenteraad voorgelegd. Het programma moet – uitgaande van voortzetting van de Rotterdamse Aanpak – zo worden geschreven dat output en outcome helder zijn verwoord.

We willen een stadsbestuur zijn dat dicht bij de Rotterdammers staat. Dat goed presteert en dat uitblinkt in goede dienstverlening.

Een stadsbestuur dat iedere Rotterdammer perspectief biedt!

De onderhandelaars:

PvdA   Peter van Heemst

CDA   Leonard Geluk

VVD   Mark Harbers

GroenLinks   Orhan Kaya

Integratie, participatie, emancipatie en burgerschap

Voor integratie is meer nodig dan elkaar verstaan. Mensen moeten kunnen samenleven en respectvol met elkaar omgaan. Op het terrein van integratie zetten we vanzelfsprekend de ambitie wat betreft inburgering, het spreken van de Nederlandse taal en werk onverminderd voort. De Wet Inburgering wordt in deze periode ingevoerd en het Taalplan voor opvoeders wordt geoperationaliseerd. We ontwikkelen een integraal kader integratie, participatie, emancipatie en burgerschap (onder aanvoering van één wethouder). Hoofdlijn van dit beleid is dat Rotterdammers meedoen aan de Rotterdamse samenleving door de taal te spreken en te werken of op een andere manier een bijdrage te leveren en de gemeenschappelijke waarden en normen te respecteren. Binnen dit kader is ruimte voor diversiteit als karakteristiek kenmerk met meerwaarde voor de Rotterdamse samenleving. Wederkerigheid is hierbij belangrijk dus nodigen wij iedere Rotterdammer uit om hieraan mee te doen en stimuleren we initiatieven die deze beweging ondersteunen (minder organisatiesubsidies, meer activiteitsubsidies).

Taboes en problemen worden benoemd zonder groepen te stigmatiseren, we spreken mensen aan op hun gedrag en niet op hun achtergrond. We stimuleren initiatieven van onderop die bijdragen aan integratie en burgerschap. Het initiatief *Mensen maken de stad* wordt voortgezet.

Daarnaast benutten we sport- en culturele activiteiten in de wijk om integratie te bevorderen. Resultaat is dat iedereen de kans krijgt in deze stad zelfredzaam te zijn en dat mensen samenleven in plaats van naast elkaar leven.

Discriminatie en uitsluiting op basis van sexe, sexuele geaardheid, uiterlijk, geloof of afkomst en andere vormen van onverdraagzaamheid zijn onaanvaardbaar en ze ondermijnen het gevoel 'er bij te horen'. Discriminatie op de arbeidsmarkt en discriminatie van homoseksuelen baren ons grote zorgen. Daarom zal het voorkomen en bestrijden ervan een belangrijke plaats krijgen in alle onderdelen van het gemeentelijk beleid.

In Rotterdam is geen plaats voor mensen die zich afkeren van de samenleving door te radicaliseren.

|
De inzet vanuit *Meedoen of Achterblijven* om radicalisering tegen te gaan zetten wij door. Daarbij wordt het accent ook hier gelegd op het stimuleren van positieve ontwikkelingen in gemeenschappen of van individuen en het voorkomen dat met name jongeren afglijden. Uitsluiting van mensen is slechts dan aan de orde wanneer iemand geradicaliseerd is en voor wie een wettelijk vastgelegd traject geldt.

Enkele acties:

- Ontwikkelen van een integraal kader integratie en opstellen programma's voor participatie, emancipatie en burgerschap met als doel dat meer Rotterdammers verantwoordelijkheid nemen voor wat er in hun straat, buurt en wijk gebeurt;
- Verbreden van *Mensen maken de stad* en verankering in de deelgemeenten;
- Ondersteunen van initiatieven die verbindingen tussen mensen en groepen leggen. Dat is een uitstekend middel om isolement en vereenzaming tegen te gaan en het zorgt ervoor dat de talenten van alle mensen maximaal worden benut. Ouderen met al hun levenswijsheid en jongeren met veel talent en energie kunnen elkaar helpen en veel van elkaar leren;
- Extra investeringen in taalcursussen en in de bestrijding van analfabetisme om participatie te bevorderen;
- Subsidiëren van een leerstoel op het beleidsterrein integratie.

Werk en participatie en sociale agenda

Werk hebben en Nederlands spreken zijn twee belangrijke voorwaarden voor participatie. Werk is essentieel om zelfredzaamheid op te bouwen. Een ieder die kan werken dient dat, na de opleiding te hebben afgerond, ook te doen. Heel veel mensen hebben een opleiding en werk. Een deel van de bevolking heeft dat niet. Het is van belang dat mensen doorstromen van de bijstand naar werk. Ook moeten we ervoor zorgen dat meer jongeren voldoende opgeleid zijn om aan de slag te kunnen. Daarvoor zijn meer stageplaatsen en uiteindelijk reguliere arbeidsplaatsen nodig. Daar zullen de gemeente en private ondernemingen aan dienen te werken (zie voorstellen onder Economie en Werkgelegenheid).

Jongeren onder de 27 jaar dienen óf op school te zitten óf te werken. Het jongerenloket, waar het Centrum voor werk en inkomen (CWI), de dienst Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe) de krachten bundelen, zal daartoe worden uitgerust. Ten behoeve van een betere aansluiting op de arbeidsmarkt zijn meer praktijkgerichte opleidingen nodig.

We kiezen voor een sociaal beleid dat krachtig is in het tegengaan van misbruik en in het tot stand brengen van uitstroom van een uitkering naar werk, stage of opleiding. Als mensen zich onvoldoende inzetten bij het vinden van werk, het leren van de taal, of misbruik maken van voorzieningen, passen we het sanctiebeleid toe. Als het moet zijn we streng.

Wij vragen van mensen met een bijstandsuitkering om actief mee te doen en niet stil te blijven zitten. Mensen moeten zich maximaal inspannen om door betaald werk in het eigen onderhoud te voorzien. Als betaald werk in individuele gevallen een stap te ver is, gaan we uit van het principe 'voor wat hoort wat': we vragen van mensen met een bijstandsuitkering actief te zijn met scholing of in vrijwilligerswerk, gemeenschapstaken of mantelzorg voor hun naasten. Niet alléén als tegenprestatie, maar vooral omdat we willen dat mensen in zichzelf investeren en zich ontwikkelen. Wij vinden vrijwilligerswerk van belang in onze samenleving en zullen dat ook ondersteunen.

De instrumenten die de Roteb (als opstap naar regulier werk) inzet ten behoeve van het realiseren van werkgelegenheid voor met name laag opgeleiden en/of mensen met een uitkering worden voortgezet en uitgebouwd.

Armoede is een belangrijk obstakel om aan de samenleving mee te doen. Het Rotterdamse onderzoek *De waarde van de norm* laat zien dat hulp op dit gebied noodzakelijk is, ook van Rijkszijde. We kiezen voor een stevige aanpak bij de bestrijding van armoede, inclusief een adequate schuldhulpverlening en een deugdelijk vangnet voor Rotterdammers die dat echt nodig hebben. We gaan maatwerk leveren. Ook door intensiever te werken aan het voorkomen van schulden.

Het is ook duidelijk dat kinderen niet de dupe mogen worden van de nalatigheid of het onvermogen van hun ouders. Indien nodig zullen gezinnen worden geholpen om weer zelfstandig goed te kunnen functioneren.

Wij intensiveren de aanpak en zorg voor mensen die in kommervolle en verloederde omstandigheden leven, met de persoonsgebonden trajecten en het plan van aanpak maatschappelijke opvang. Ook hier geldt: streng maar met zorg. Door – beschermde – huisvesting en zorg wordt de positie van daklozen verbeterd. Dat leidt ook tot

minder overlast. De acties van interventieteams worden voortgezet en uitgebreid en worden gecombineerd met sociale programma's.

Huiselijk geweld is nog te veel een verborgen probleem. Wij komen op korte termijn met een programma voor de aanpak van deze vorm van geweld. Ook willen wij op korte termijn een effectievere aanpak van kindermishandeling.

Tot slot willen wij het bereik van het Sociaal Platform Rotterdam, dat samen met burgers en maatschappelijke organisaties in wijken en buurten investeert in sociale kwaliteit, gestaag uitrollen over een groter deel van de stad.

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) maakt het wenselijk dat op lokaal niveau heldere afspraken worden gemaakt. Wij achten het onontbeerlijk dat de gemeenteraad daarvoor centrale kaders vaststelt. Deelgemeenten zijn essentieel voor de uitvoering.

Wij vinden het van belang dat ook de oudere Rotterdammers actief een bijdrage blijven leveren aan Rotterdam. De ervaring, kennis en wijsheid van oudere Rotterdammers biedt namelijk ook kansen. Daartoe moeten zij dan wel in staat worden gesteld. Rotterdam moet beschikken over voldoende goede, betaalbare en levensbestendige woningen. Ouderen hebben inspraak bij het ontwikkelen van woonvormen en huisvesting. Er dienen ook voldoende betaalbare mogelijkheden voor sport en beweging te zijn en de (oudere)voorzieningen voor zorg en welzijn moeten bij één loket worden aangeboden. Vanzelfsprekend moeten ook ouderen zich veilig door de stad kunnen bewegen. Dit betekent goede verlichting van stations, bushaltes en woonomgeving en goed onderhouden fiets- en wandelpaden.

Voor acties met betrekking tot participatie en de sociale agenda trekken wij een aanzienlijk bedrag uit.

Enkele acties:

- Extra stageplaatsen in samenwerking met het bedrijfsleven, de onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties (er zijn zeker 2000 stageplaatsen per jaar nodig);
- Uitbreiding van het Jongerenloket tot 27 jaar, en het versterken van de resultaatgerichtheid;
- Vergroten van de mogelijkheden voor praktijkgericht opleiden en leren;
- Meer ondersteunende en uitvoerende banen in de onderste loonschalen (actie bij zowel de overheid als particuliere bedrijven);
- ID banen waar mogelijk omzetten in reguliere banen bij de gemeente (en bij door de gemeente gesubsidieerde instellingen), uitbreiden van de 5% regeling (zie onder Economie en Werkgelegenheid);
- Extra hulp bij het invullen van ingewikkelde formulieren voor mensen op of rond het minimum, mede om het gebruik maken van bestaande financiële faciliteiten te stimuleren en de schuldhulpverlening uit te breiden;
- Uitbreiding van de collectieve ziektekostenverzekering naar alle Rotterdammers die maximaal 120% van het minimumloon verdienen;
- Tot uitvoering brengen van het zogeheten 'Pact op Zuid'. We koersen aan op een omvangrijke inhaalslag om Rotterdam-Zuid nieuw elan te geven, de economische slagkracht te vergroten en de sociale kwaliteit te versterken;
- Plan van aanpak tegen huiselijk geweld en kindermishandeling;
- De WMO is belangrijk voor burgers. Vertrouwen is bij de invulling van de WMO het sleutelwoord: vertrouwen in burgers, vertrouwen in organisaties. Vanuit deze principes zullen wij onze centrale visie op de WMO vaststellen. Wij willen een actieve rol voor burgers zelf bij de invulling van de WMO. We gaan burgerparticipatie actief stimuleren en burgers uitdagen verantwoordelijkheid te nemen voor de sociale kwaliteit van de stad. We gaan dat faciliteren door een regelarm fonds burgerinitiatieven in te stellen (premie op actie). Met behulp van

subsidievoorwaarden gaan we ook onze maatschappelijke partners stimuleren werk te maken van burgerparticipatie;

- Verschillende maatregelen ten behoeve van de ouderen in de stad.

Onderwijs, jeugd en gezinnen

Naast opvoeding is onderwijs een belangrijke basis voor een zelfstandige toekomst. Voor een groot deel van de jeugd en gezinnen sluiten de huidige onderwijsvoorzieningen aan op de gewenste ontwikkelingen. Jongeren worden uitgedaagd, en waar nodig gesteund, om het beste uit zichzelf te halen. Opvoeding is primair een taak van ouders en opvoeders. Echter, voor een groep jongeren ziet de toekomst er slecht uit als de overheid niet ingrijpt. Wij willen dat ouders en opvoeders hulp krijgen bij de opvoeding indien dat noodzakelijk is.

Rotterdam wil de beste onderwijsstad worden in het belang van kinderen en ouders. Er zijn opleidingen in alle soorten en maten te vinden. Het betekent ook dat we scholen nodig hebben van de hoogste kwaliteit in een stad waar talent wordt uitgedaagd en toptalent aan zijn trekken komt.

Kinderen en ouders moeten er blind op kunnen vertrouwen dat het onderwijs goed is. Daar staat tegenover dat het de primaire verantwoordelijkheid van ouders is, dat het kind op tijd op school komt, zijn huiswerk doet en een lunchpakket meekrijgt. Ouders spreken wij daar op aan. Maar kinderen mogen niet de dupe zijn van nalatigheid van de ouders. Kinderen die naar school gaan, moeten kunnen rekenen op een ontbijt, studieboeken en – dankzij een in te stellen Sportfonds – sportfaciliteiten.

Om de kansen van kinderen te vergroten zijn Brede Scholen essentieel. Met de steun van het rijk moeten deze uitgroeien tot een algemene basisvoorziening waarin ook de voorschool en kinderopvang een plaats krijgen.

De voortijdige schooluitval moet worden gestopt, onder andere door het uitbouwen van praktijkgericht onderwijs. Daarin spelen – naast de ouders – ook de onderwijsinstellingen en -besturen een belangrijke rol. Waar nodig biedt de overheid op dit punt hulp door preventieve en repressieve maatregelen. Ook de doorstroom van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs (met name het VMBO) krijgt hiervoor aandacht.

Jongeren moeten kunnen rekenen op een veilige en gezonde omgeving, waarin geweld, agressie en intolerantie niet worden getolereerd. Jeugd en jongeren geven onze stad een enorme kracht en vitaliteit. Dat is te zien in de nieuwe jeugdcultuur die op honderden plekken in Rotterdam groeit en bloeit.

Om de nadruk op 'de jeugd heeft de toekomst' te leggen, vinden wij het van belang dat 2009 wordt uitgeroepen tot het jaar van 'Rotterdam Jongerenhoofdstad'.

Enkele acties:

- Start van een experiment met een aantal kind- en gezinsvriendelijke wijken;
- Realiseren van een opvangvoorziening die huisvesting en praktijkgerichte opleiding biedt aan jongeren tot 23 jaar die tussen wal en schip vallen en die dreigen af te glijden naar criminaliteit;
- Uitbreiden van het aantal gezinscoaches en van de opvoedingsondersteuning, mede gericht op versterking van de pedagogische basisvaardigheden van ouders en opvoeders. Er komen afspraken om zo vroeg mogelijk te signaleren waar op welke manier hulp en ondersteuning bij de opvoeding noodzakelijk is;

- Realiseren van Centra voor Jeugd en Opvoeding in alle deelgemeenten;
- Uitbreiden van het schoolmaatschappelijk werk in primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs;
- Meer voorlichting aan kinderen en ouders om jongeren te stimuleren vaker technische opleidingen en beroepen te kiezen. Door bedrijven ook meer te betrekken bij de school ontstaat eveneens een beter beeld van de beroepsmogelijkheden;
- Rotterdam wordt Europese Jongerenhoofdstad 2009.

Economie en werkgelegenheid

Wij gaan door met het werken aan een positief ondernemersklimaat. Dat is nodig voor de toekomst van de stad. Ondernemen moet de aantrekkelijkste activiteit van de stad worden. Het leidt zowel tot meer investeringen en bestedingen in de stad, als tot meer banen en binding met de stad.

Een dergelijk klimaat is gebaat bij een betrouwbare overheid.

Dit betekent dat beslissingen ten aanzien van belangrijke economische voorwaarden worden gerespecteerd en verder worden gerealiseerd. Dit betekent dat wij doorgaan met het zo snel mogelijk realiseren van het Project Mainport Rotterdam (de aanleg van de Tweede Maasvlakte in combinatie met meer natuur en groen in de stad en de regio en met het beter benutten van bestaand havengebied). De bestaande afspraken over Rotterdam Airport worden onverkort gehandhaafd (wel is de ambitie de (geluids)overlast te verminderen).

De Rotterdamse economie had en heeft enorme potenties. De afgelopen jaren is veel gedaan om de slagkracht te vergroten en de economische hoofdstructuur te versterken. Het nieuwe stadsbestuur gaat daarmee door, want we willen scoren in het haven- en industriële complex, de creatieve sector en het medische cluster. De audiovisuele industrie moet verder tot wasdom komen naast verdere ontwikkeling van innovatie- en kenniseconomie.

Wij verlangen ook van ondernemers een bijdrage aan het creëren van meer werkgelegenheid voor de onderkant van de markt. Discriminatie op de arbeidsmarkt wordt tegengegaan.

We stimuleren nieuwe bedrijvigheid in de wijken van de stad. We helpen mensen die een onderneming willen starten. Daarin speelt het midden- en kleinbedrijf een centrale rol. We willen een sterke economie in de wijken.

Een bedrijvige stad – waar het goed wonen, werken en uitgaan is – vraagt om kwaliteit en inzet op veel fronten. Rotterdam wil uitblinken in kunst en cultuur en in sport. Rotterdam is en blijft dé evenementenstad van Nederland. We willen een bruisende binnenstad, waar wonen, uitgaan en bedrijvigheid goed worden gecombineerd. De winkelstraten in Rotterdam moeten aan kwaliteit winnen. Het realiseren van projecten kan zorgen voor zo'n hefboomwerking. Investeringen aan de Binnenrotte helpen ook de Hoogstraat zijn aantrekkelijkheid te hervinden.

We laten de economische ontwikkeling en de inrichting van het stedelijk gebied hand in hand gaan met investeringen in een groene en gezonde leefomgeving. Want natuur en milieu bepalen in hoge mate de kwaliteit van Rotterdam en de regio als aantrekkelijke plek om te wonen, te werken en te bezoeken als toerist.

Voor het werken aan het positieve ondernemersklimaat zullen wij een beroep blijven doen op de lokale en internationale economische denktanken (Economic Development Board Rotterdam en International Advisory Board).

Enkele acties:

- In 2008 'eerste plons' voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte;
- Uitbreiden van de economische kansenzones in wijken;
- Rotterdam wordt bruggenhoofd in Europa voor China: versterking van de culturele, creatieve en economische contacten met zustersteden als Sjanghai en ondersteuning van initiatieven als 'Bruggenhoofd China';
- Meer uitstroom van ID-banen naar regulier werk, ook bij de overheid;
- Uitbreiding van de 5% regeling naar andere sectoren: bij overheidsaanbestedingen doet de gemeente zaken met bedrijven die werk voor laaggeschoolden en/of stageplaatsen realiseren;
- Realisatie en acquisitie van bedrijven waaronder bedrijven ten behoeve van werkgelegenheid voor ongeschoolden en laaggeschoolden;
- Het instellen van een startersfonds voor innovatieve ondernemers.

Cultuur en sport

Wij handhaven de stevige ambitie van Rotterdam Sportstad. We dragen topsport een warm hart toe en zijn voortdurend op zoek naar jong, nieuw talent. Vanzelfsprekend blijft er aandacht voor breedtesport, conform het pamflet *Rotterdam Sportstad 2006*. Het programma *Voeding en Beweging* wordt in de volle breedte structureel uitgevoerd door activiteiten op scholen, door de inzet van sportverenigingen te verbeteren en door meer sportruimte en vrijetijdsruimte in wijken te creëren. De ambitie op het terrein van sport levert een belangrijke bijdrage aan het jeugdbeleid en de economische ontwikkeling van de stad.

Rotterdam is een cultuurstad en moet dit blijven. Kunst in de buitenruimte verhoogt de aantrekkelijkheid van deze stad en is een prioriteit. Daarnaast worden culturele activiteiten in de wijk en cultuureducatie gestimuleerd, omdat deze bijdragen aan integratie en ontwikkeling van de jeugd.

Uitgangspunten bij het volgende Cultuurplan zijn:

- werken aan een groter publieksbereik met name bij jongeren;
- realiseren van broedplaatsen voor nieuw talent;
- uitbouw creatieve economie;
- versterking cultuurmerk 'Rotterdam';
- selectieve verbreding cultuuraanbod;
- zorg voor historisch, architectonisch en cultureel erfgoed;
- grotere betekenis geven aan kunst in openbare ruimtes;
- doorgaan met operafestival.

Vraagstukken als integratie en sociale cohesie zijn nauw verbonden met identiteit, met afkomst, met geschiedenis. Wij willen daarom niet alleen zorg dragen voor ons erfgoed, maar ook voor het erfgoed van de nieuwe Rotterdammers. Om die reden heeft een nieuw museum voor de Stadsgeschiedenis voor ons een hoge prioriteit.

Veiligheid

Het stadsbestuur zal de ambities op het terrein van veiligheid – zoals neergelegd in het nieuwe Vijfjarenprogramma – onverminderd vasthouden en volhouden. Naast het stevige repressieve deel komt er een koppeling aan het robuuste sociale programma, waardoor criminaliteit, agressie en overlast niet alleen worden bestreden, maar ook worden voorkomen door te investeren in duurzame veiligheid.

Ook bij veiligheid geldt dat preventieve maatregelen gericht op het voorkomen beter zijn dan repressieve maatregelen.

De Rotterdamse veiligheidsaanpak bestaat uit een combinatie van gebiedsgerichte en persoonsgerichte aanpak.

De gebiedsgerichte aanpak is gericht op het verbeteren van de veiligheid in de wijken, door toezicht, interventie en handhaving, beheer en onderhoud en door sociaal en fysiek te investeren. Deze aanpak bouwt in belangrijke mate voort op huidige investeringen. Aanscherpingen en vernieuwingen vinden plaats door verdere verbetering van de effectiviteit van toezicht, interventie en handhaving. Actief burgerschap wordt gestimuleerd en de rol van welzijnswerk wordt bij de veiligheidsaanpak versterkt.

De persoonsgerichte aanpak blijft één van de topprioriteiten van de politie en het Openbaar Ministerie en is gericht op de belangrijkste dadergroepen: overlastgevende verslaafden, criminele en overlastgevende jongeren, geweldplegers en criminele illegalen. De aanpak bestaat uit een op het individu toegesneden combinatie van strafrechtelijke maatregelen en hulpverlening. De komende jaren wordt extra geïnvesteerd in nazorg en maatschappelijke integratie, om recidive en terugval in oud gedrag te voorkomen. Vrijblijvendheid is hierbij geen optie.

Bij wijkveiligheid staat de buurtagent centraal. Hij kent de mensen en zij kennen hem. Hij heeft een uitgebreid netwerk en is snel in staat op allerlei zaken in te spelen. Het gebruik van softdrugs wordt ontmoedigd door extra voorlichting op scholen en betere hulpverlening. We willen het aantal coffeeshops dicht bij scholen terugdringen.

Mede om te waarborgen dat de maatregelen bijdragen aan een veilig leefklimaat komt er een onderzoek naar de effectiviteit en naar de beleving van preventief fouilleren.

Enkele acties:

- Uitvoeren *Vijfjarenprogramma Veilig Rotterdam 2006-2010*;
- Extra voorlichting en betere hulpverlening om het gebruik van softdrugs te ontmoedigen;
- Terugdringen van het aantal coffeeshops dicht bij scholen;
- Voortzetting programma's om veilig ondernemen te ondersteunen, het openbaar vervoer en het uitgaan in Rotterdam veiliger te maken;
- Onderzoek naar de effectiviteit en naar de beleving van preventief fouilleren.

Wonen en woonomgeving

Om Rotterdam een stad te laten zijn met toekomstwaarde is een gigantische inspanning nodig op het terrein van bouwen en wonen. Toekomstwaarde betekent dat met name duurzaam dient te worden gebouwd. We zullen met verstand doorgaan met de herstructurering van oude stadswijken. De besluiten over Nieuw Crooswijk worden uitgevoerd. Dit betekent onder meer dat bij de start van elke nieuwe fase in het project ruimte wordt geschapen voor bezinning op de vraag of het in de volgende fase geprojecteerde aanbod nog overeenstemt met de marktomstandigheden en inzichten van dat moment. Wij staan garant voor een omgang met de belangen van bewoners waarin ruimte is voor op individuen toegesneden belangen. Bij volgende plannen voor herstructurering zal een zorgvuldige voorbereiding plaatsvinden en een fasering worden vastgelegd die uit sociaal oogpunt aanvaardbaar is en waarin we zuinig zijn op goede goedkope

woningen. Zittende bewoners houden bij herstructurering een terugkeergarantie. Voor de particuliere huurwoningenvoorraad is een grootscheepse renovatie en nieuwbouwinspanning noodzakelijk.

We stellen het bouwen voor Rotterdammers en voor ex-Rotterdammers die willen terugkeren naar de stad centraal. Niet alleen voor de jonge afgestudeerden die graag in hun studiestad willen blijven wonen maar ook voor de mensen met een midden- of hoog inkomen of gezinnen met kinderen die nu vaak noodgedwongen buiten Rotterdam hun heil zoeken. Doel is de uitstroom uit de stad naar elders zo veel mogelijk te beperken en de instroom van met name midden en hoge inkomens te stimuleren.

Mensen met een lager inkomen moeten binnen de Stadsregio Rotterdam betaalbare woonruimte kunnen vinden.

De toepassing van de vestigingseisen in de Rotterdamwet is een middel en geen doel. Daarom zullen we met intensieve programma's voor veiligheid, leefbaarheid en stedelijke vernieuwing de looptijd van de Rotterdamwet bekorten en de uitvoering van deze programma's scherp monitoren. Jaarlijks wordt geëvalueerd hoe de betreffende wijken zich hebben ontwikkeld.

We willen dat woningzoekenden die op huisvesting elders zijn aangewezen een reëel perspectief hebben op betaalbare woonruimte. Dat is onderdeel van een sociaal en rechtvaardig volkshuisvestingsbeleid; die benadering hoort bij een stadsbestuur dat zich inspant om alle Rotterdammers tot hun recht te laten komen.

We zullen ons tot het uiterste inspannen om de toepassing van de vestigingseisen in andere gebieden te voorkomen.

Met behulp van een buurtsignaleringsysteem moeten verloedering en sociale achteruitgang tijdig in kaart worden gebracht, zodat er snel en adequaat kan worden ingegrepen om het tij te keren. Ook zullen wij de aanpak van asociale huurders en verhuurders intensiveren.

Rotterdam wordt een aantrekkelijke stad voor kinderen. Dat wordt zichtbaar in goede speelmogelijkheden en in voldoende capaciteit voor jeugd- en jongerencentra.

Wij geven voorrang aan het bouwen binnen bestaand stedelijk gebied. Dat versterkt het draagvlak van de stad in economisch en sociaal opzicht. Concreet betekent dit het maximaal benutten van verdichting. Voor de Zuidplaspolder, waarin Rotterdam participeert in de grondbank, heeft het onze voorkeur dat daar op beperkte schaal en vooral landelijk wordt gebouwd. We houden vaart in het project Stadshavens, waarbij de kansen om woningen te bouwen worden benut zonder de zekerheid van bedrijvigheid aan te tasten. In het document *Rotterdam Gateway to Europe* is de strategische koers voor de lange termijn vastgelegd. Dit kan mogelijk als uitgangspunt voor toekomstig beleid gaan gelden. Daartoe dient het eerst ten behoeve van besluitvorming door het College aan de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Erfpacht blijft een keuzemogelijkheid: iedereen heeft de vrije keuze tussen erfpacht en eigen grond (in geval van nieuwbouw) en de conversiemogelijkheid voor bestaande bouw blijft gehandhaafd.

Een van de belangrijkste vestigingsfactoren is de woonomgeving. Voldoende voorzieningen, maar ook een goed ingerichte en onderhouden buitenruimte, zijn van

groot belang. De Rotterdammers hebben de afgelopen jaren in de Burgerjaarverslagen de noodzaak van een kwalitatief goede en prettige buitenruimte met stip op nummer 1 gezet. Wij gaan door met het beleid op dit punt en versterken het op het punt van de inrichting van de buitenruimte voor de jeugd (de zogeheten Jantje Beton-norm).

Enkele acties:

- Opstellen van een nieuwe woonvisie in 2007 met daarin een ambitieus nieuwbouw- en herstructureringsprogramma waarin extra woningen worden gerealiseerd voor gezinnen, starters op de woningmarkt, ouderen en midden- en hogere inkomens. Ook wooncarrière en doorstroommogelijkheden komen aan bod. Differentiatie van middeldure woningen moet de woonladder meer treden geven en het gat tussen goedkoop en de bovenkant van het segment 'middeldure woningen' vullen;
- Extra woningbouwinspanning voor oudere Rotterdammers die erop gericht is de bestaande tekorten aan specifieke ouderenwoningen weg te werken. Zorgzones en levensloopbestendig bouwen spelen daarbij een belangrijke rol;
- Realiseren van voldoende plaatsen in sociale pensions en projecten voor 'begeleid kamer wonen' zodat er opvang is voor mensen die alleen met (tijdelijke) begeleiding voor zichzelf kunnen zorgen. Hiervoor worden ook regionale afspraken gemaakt;
- Intensiveren van de aanpak van asociale, intimiderende huurders. Deze groep bedreigt het goed samenwonen en samenleven en dus een actieve deelname van bewoners aan het reilen en zeilen van hun straat en buurt;
- De aanpak van asociale verhuurders wordt geïntensiveerd en er wordt een meldpunt ingericht om asociale verhuurders te melden;
- Opstellen van een omvangrijk verbeterprogramma van oude en verwaarloosde particuliere woningen;
- Op ruime schaal bevorderen van het eigen woningbezit door sociale huurwoningen tegen redelijke prijzen aan de zittende bewoners aan te bieden, inclusief goede afspraken over adequaat onderhoud en een terugkooprecht;
- Realiseren van voldoende grote woningen voor grote gezinnen (100 per jaar);
- Corporaties die actief meewerken aan gemeentelijk beleid krijgen een voorrangspositie bij de aanpak en herstructurering van wijken;
- Extra speelmogelijkheden en voldoende capaciteit voor jeugd- en jongerencentra;
- Versterken van de kwaliteit van de straten, pleinen, parken en singels en vergroten van de aantrekkelijkheid van Rotterdam als stad van moderne architectuur;
- Extra aandacht voor een goed ingerichte en beheerde buitenruimte;
- Invoeren asotax in de vorm van bestuurlijke boete;
- Werken aan uitvoeringsprogramma buitenruimte. 2008 roepen we uit tot Groenjaar;
- *Rotterdam Gateway to Europe* dient ter besluitvorming aan de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Milieu en natuurwaarde

De stad moet goed zijn voor het groen en groen moet goed zijn voor de stad. We willen de stad en de regio aantrekkelijker maken als vestigingsplaats voor bewoners en bedrijven. Naast een kwalitatief goed ingerichte, goed onderhouden en schone buitenruimte zijn ook een gezonde leefomgeving en milieu belangrijke vestigingsplaatsfactoren voor zowel inwoners als ondernemingen.

Daarom kiezen we voor een ambitieus milieubeleid, dat een gezonde en veilige woon- en leefomgeving oplevert. Milieu is een onderdeel van de economische, ruimtelijke en sociale ontwikkeling van de stad. Deze verwevenheid en de complexiteit van het beleidsterrein vragen de komende periode om een toenemende aandacht voor een strategische aanpak. We zullen ons hierbij vooral richten op luchtkwaliteit, energiegebruik, externe veiligheid en een groene woonomgeving.

Wij achten herijking van het gemeentelijk milieubeleidsplan van belang. Daarbij zullen wij kaders stellen voor zowel de stad als het havengebied. Wij hechten ook aan bewonersparticipatie bij milieu- en natuurthema's.

Naast het belang van de zorg en welzijn van de mens hebben wij ook aandacht voor dierenwelzijn.

Enkele acties:

- Onverkort uitvoering van de ambitieuze maatregelen uit de *Rotterdamse aanpak luchtkwaliteit*;
- Herijken van het gemeentelijk milieubeleid en daarmee tevens actualiseren van milieubeleid in havengebied en dit meegeven aan het Havenbedrijf Rotterdam;
- Opstellen van een uitvoeringsprogramma milieu voor de jaren 2007-2010, waarbij voor de medefinanciering ook een sterke lobby naar het rijk noodzakelijk is;
- Uitbouw van het warmtebedrijf en de samenwerking met de energiepartners zal op zeer korte termijn gestalte krijgen. Dit geldt ook voor het vestigingsbeleid van energiegerelateerde bedrijvigheid;
- Ontwikkelen van een strategie voor externe veiligheid;
- 2010 uitroepen tot Havenjaar, waarbij 'de meest duurzame haven' het thema is.

Verkeer en Vervoer

We kiezen voor een duurzame mobiliteit, waarbij de ruimtelijk-economische groei wordt gestimuleerd en tegelijkertijd de leefbaarheid wordt gewaarborgd. We kiezen voor duurzame bereikbaarheid van de stad en binnenstad met de auto en met het openbaar vervoer.

Wij bereiken dit door een combinatie van regulerend parkeerbeleid, forse uitbreiding van de P+R-capaciteit en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets door onder meer de aanleg van infrastructuur en voorzieningen.

Wij overleggen met de Stadsregio over maatregelen om het openbaar vervoer te stimuleren. De nadruk zal daarbij, naast de aanleg van nieuwe raillijnen, liggen op verbetering van de klantgerichtheid, kwaliteit, frequentie aansluiting en materieel.

Doorstroming van het autoverkeer op de hoofdroutes naar de binnenstad is van groot belang voor de bereikbaarheid van economische functies. Daarmee kunnen we ook het sluipverkeer in woonwijken tegengaan en zo dus de leefbaarheid verbeteren. In de wijken is de aanpak van verkeersonveiligheid nodig. We willen ook meer zogeheten wijkstallingsgarages ten gunste van minder parkeren op straat. De ruimte die daarmee vrijkomt kan dan worden ingericht als leef/speelruimte. We gaan hiertoe de mogelijkheden onderzoeken.

Met betrekking tot de hoofdroutes zullen we deze periode besluiten over ingrepen en investeringen die nodig zijn. Ondertunneling van de Boompjes-Maasboulevard, Pleinweg en 's-Gravendijkwal wordt de komende vier jaar voorbereid; over fasering van de uitvoering volgt een nadere afweging.

Voorts houden wij vast aan de snelle aanleg van een goed ingepaste rijksweg A13/16, waardoor de overlast in Overschie aanzienlijk wordt verminderd, terwijl de stedelijke bereikbaarheid wordt vergroot. Verbreding van de A15 en de aanleg van een goed ingepaste A4-Noord zijn om economische redenen een must.

Enkele acties:

- Het bestaande Parkeerbeleid wordt gehandhaafd en in een beperkt aantal drukke winkelstraten aangevuld met stop & shop-tarieven (alleen waar het concrete problemen oplost);
- Onderzoek naar het versterken corridor (een logische en aantrekkelijke loop- en fietsroute) van Centrum naar Historisch Delfshaven in combinatie met de plannen voor ondertunneling 's Gravendijkwal;
- Bevorderen van het fietsgebruik door de aanleg van – zoveel mogelijk doorgaande – fietsroutes en verbetering en uitbreiding van de fietsstallingsmogelijkheden. Dit betekent dat wij op weg zijn naar Rotterdam-fietsstad;
- Met het Rijk een proef met gratis openbaar vervoer voor 65-plussers afspreken;
- Uitbreiden van gebruikersvriendelijk maken van het systeem voor betaald parkeren;
- Wij realiseren zoveel mogelijk kindveilige routes van en naar school.

Werkwijze stadsbestuur en functioneren overheid

Het nieuwe stadsbestuur wil dicht bij de mensen staan. Dat vraagt om bestuurders die weten wat er speelt in de stad. Die permanent nieuwsgierig zijn naar nieuwe ontwikkelingen en initiatieven. Die openstaan voor ideeën en kritiek.

Burgers worden bij het stadsbestuur betrokken door het project *Rotterdamers aan het woord*. Dit zijn bijvoorbeeld stadsdebatten, verantwoordingsdebatten en burgerpanels.

Het College dient dit coalitieakkoord de komende maanden uit te werken in een collegeprogramma in samenspraak met belangrijke partners in de stad: het bedrijfsleven, corporaties en bouwers, het onderwijs, instellingen op het terrein van welzijn en zorg en natuurlijk de deelgemeenten. Het is zaak een gezamenlijk commitment vast te leggen om concrete targets te bereiken. We rekenen erop dat iedereen betrokkenheid toont. Wij zetten de Rotterdamse Aanpak als methode van uitvoeringsgericht werken voort. Wij zien het collegeprogramma uiterlijk september aanstaande tegemoet.

Onze leidraad is: de overheid is er niet voor zichzelf, maar voor zaken van algemeen belang die collectief geregeld moeten worden. De samenleving wordt door mensen gemaakt, niet door de gemeente. De gemeente moet dus dienend zijn aan de bewoners, bedrijven en instellingen in de stad. En hen niet in de weg zitten. Wij schaffen overbodige regels af, laten bij nieuwe regels oude regels vervallen en geven nieuwe regels een beperkte geldigheidsduur.

Wij willen bureaucratie terugdringen, concentratie van bestuur en organisatie op die taken die de stad en burgers ook echt van de overheid verwachten, verkokering beperken en de aandacht voor uitvoering vergroten. Gemeentelijke diensten gaan gebiedsgericht werken. Dat draagt bij aan een dienstbare overheid die snel kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen en die het goede voorbeeld geeft als het gaat om het opsporen en aanpakken van problemen.

Burgers hebben niets op met spanningen tussen bestuurslagen, die de aandacht afleiden van waar het om gaat: effectief en efficiënt werken voor de stad en zijn burgers. Daarom zullen wij nog dit jaar bezien waar ook in de relatie centraal-decentraal bestuur de slagkracht kan worden vergroot, uitgaande van het deelgemeentebestel. Daarbij moet worden gedacht aan:

- Voortzetting van klantvriendelijke dienstverlening dichtbij de burger (zoals stadswinkels en zorgloketten);
- Een scherpe afbakening van taken en bevoegdheden, die ofwel bij de gemeente, ofwel bij de deelgemeente behoren;
- Burgers directer betrekken bij ontwikkelingen in de directe leef- en woon/werkomgeving;
- Profiteren van de voordelen van grote diensten in de vorm van expertise, maar de diensten moeten gebiedsgericht gaan werken (zoals een deel nu al doet) ;
- Beperken bestuurlijke en ambtelijke drukte en slagkracht versterken en waar nodig herschikken van middelen om slagkracht op deelgemeenteniveau te verhogen.

Enkele acties:

- Voor 1 december komt er een plan van aanpak voor de herstructurering van de gemeentelijke (bestuurlijke en ambtelijke) organisatie ten behoeve van een betere dienstverlening;
- Voortzetten van het fenomeen stadswinkels;
- Voortzetten van maatregelen ten behoeve van een efficiëntere overheid (onder andere verbetering bedrijfsvoering van zowel de organisatie als geheel als die van afzonderlijke diensten, onder andere door shared services);
- Verder werken aan een concernorganisatie met een personeelsbeleid dat daarop is afgestemd;
- Gemeentelijk aandeelhouderschap wordt, waar dat mogelijk is, mede ingezet om realisatie van maatschappelijke doelstellingen te bevorderen.

Financiën

De voornemens in *Perspectief voor iedere Rotterdammer* vergen deels nieuwe structurele financiële middelen en deels ruimte voor investeringen. Die middelen zullen wij waar nodig vrijmaken, waarbij wij een structureel evenwicht tussen de inkomsten en uitgaven van de gemeentelijke begroting zullen handhaven. Een gezonde financiële basis vinden wij van groot belang voor een duurzame uitvoering van ons beleid.

We zullen de gemeentelijke uitgaven op hun bijdrage aan het Rotterdams perspectief beoordelen. Het College zal deze beoordeling uitvoeren waarbij het streven is een structureel bedrag oplopend van € 25 miljoen in 2006 naar € 50 miljoen in 2010 beschikbaar te stellen voor een robuust sociaal programma. Wij zullen tevens de reserves en voorzieningen doorlichten.

Onder beheer van de wethouder Participatie zal een participatiefonds worden ingesteld van 4 x € 25 miljoen ten behoeve van concrete participatie/integratie bevorderende activiteiten op onder andere de beleidsterreinen Onderwijs, Werk, Sport en Cultuur.

Er wordt € 70 miljoen uitgetrokken voor investeringen op het gebied van Milieu, Natuur en Buitenruimte.

Zowel het participatiefonds als de middelen die benodigd zijn voor Milieu, Natuur en Buitenruimte zullen wij, als investeringen in de sociale kwaliteit en leefbaarheid van onze stad, betrekken uit de opbrengsten van de verkoop van de AVR. Deze investeringen willen wij direct ten goede laten komen aan de concrete doelstellingen van dit programma: in voor de burgers zichtbare zaken in buurten en wijken. Deze

middelen komen dus netto beschikbaar voor deze activiteiten en alleen waar nodig, dus slechts in beperkte mate, aan het ambtelijk apparaat.

De inzet van ons akkoord vertoont sterke aanknopingspunten met zowel bestaand als nieuw voorgenomen beleid door de Rijksoverheid. We zullen dus stevig inzetten op medefinanciering van onze voornemens door onze partners op Rijksniveau. Het principe van medefinanciering willen wij één van de speerpunten van het financieel beleid voor de komende jaren maken.

In vergelijking met veel andere steden zijn de lokale lasten in Rotterdam laag. Dat willen wij zo houden. De OZB wordt jaarlijks alleen met het inflatiecijfer (CPI) verhoogd. Daarenboven streeft het College ernaar om ook kostendekkende heffingen en tarieven (afvalstoffenheffing en leges) met ten hoogste het inflatiecijfer te verhogen. De logiesbelasting wordt niet opnieuw ingevoerd.

De begroting moet helder en inzichtelijk zijn. Het College zal voorstellen doen voor een nieuwe indeling van de begroting die past bij de portefeuille-indeling van het nieuwe College. De te formuleren collegedoelstellingen vormen de basis van deze begroting, waarbij inzichtelijk is welke doelen en resultaten worden behaald met welke financiële middelen. Ook zullen voorstellen worden gedaan voor nieuwe spelregels voor het begrotingsbeleid die een effectieve invulling van het budgetrecht van de Raad bewerkstelligen alsmede randvoorwaarden geven voor een gezond financieel beheer van de gemeentelijke middelen.

Tot slot

Wij vragen het College om binnen een week na zijn aantreden te komen met een zogenaamd '100-dagenplan'. Hierin wordt vastgelegd wat de komende maanden, tussen het verschijnen van dit coalitieakkoord en het collegeprogramma, gaat gebeuren om de richting die wij op gaan snel zichtbaar en concreet te maken.

Met een breed samengesteld College laten we zien waar het in onze stad om draait: wij zijn in staat en bereid politieke verschillen te overbruggen en samenwerking voorop te stellen. Dat is ook onze boodschap aan de stad. We rekenen erop dat dit College in woord (door het te schrijven collegeprogramma) en daad het goede voorbeeld geeft. Ook in de stad moeten bruggen worden gebouwd.

Rotterdam, 11 mei 2006